

23/4-2020

Høringssvar på udkast til regional udviklingsstrategi for 2020-2023

Ishøj Kommune har med interesse læst udkast til Regional Udviklingsstrategi for 2020-2023 kaldet ”En region for den næste generation”. Udkast til strategi er delt op i fire overordnede temaer, som Ishøj Kommunes høringssvar vil følge:

Klima og miljø i balance

Ishøj Kommune vil gerne udtrykke støtte til regionens fokus på at skabe sammenhæng ved samarbejde om at løse udfordringerne på klima- og miljøområdet. Ishøj Kommune prioriterer selv mangfoldighed og fællesskab med henblik på at skabe kvalitet og merværdi i de løsninger, vi tilbyder kommunens borgere. Dette er også gennemgående, når vi arbejder med miljø og klima.

Det betyder, at vi altid søger at finde de bedste løsninger lokalt, og at vi også søger inspiration hos andre, herunder hos andre kommuner og regionen, og at vi indgår i samarbejder, der hvor vi vurderer, det er formålstjenstligt.

2020 er udnævnt som klimaår i Ishøj Kommune. Det betyder, at vi sætter særligt fokus på vores klimaarbejde i år. Dette kobles med et øget fokus på FN's Verdensmål for bæredygtighed – et fokus, som det er ønsket at udbrede til hele lokalsamfundet: borgere, foreninger og erhvervsliv mv.

Ishøj Kommune er og vil være i vækst, og det er vigtigt for os, at væksten er balanceret og ses i sammenhæng med hensynet til natur og miljø. For vi er og ønsker også fortsat at være en grøn kommune.

Vores bidrag til regionens udviklingsstrategi skal derfor være et ønske om større samarbejde med staten om at sikre balancen og således sikre os de bedste muligheder for at skabe en grøn og bæredygtig byudvikling, hvor der også er fokus på at sikre bæredygtig mobilitet, nærhed til naturen og godt drikkevand samt mindske støjgener fra de omkringliggende veje.

I regionens udviklingsstrategi pointeres vores forpligtelse overfor den næste generation. I Ishøj Kommune fokuserer vi på at inddrage de yngre generationer i løsninger på Klima- og Miljøområdet, og derfor er klima f.eks. temaet, når der afholdes ungebyrådsmøde. Det er vores opfattelse, at børn og unge bør have særligt fokus i dette afsnit af strategien.

Uddannelse og kompetencer til fremtiden

I afsnittet Uddannelser & kompetencer til fremtiden beskrives udfordringen på uddannelsesområdet ved hjælp af antallet af manglen på STEM-kompetencer og manglen på faglærte.

Det er helt korrekt, at vi allerede mangler disse kompetencer i tilstrækkeligt omfang, og efterspørgslen vokser de kommende år med en hastighed, som vores andel af unger uddannelsessøgende og vores uddannelsessystem ikke kan honorere, men vi mangler ikke blot medarbejdere med STEM-kompetencer, vi mangler også kompetente medarbejdere til hele velfærdsområdet, og derfor kan det undre, at velfærdsområdet slet ikke er nævnt i udviklingsstrategien.

Det er regionens bud, at manglen på arbejdskraft bl.a. skal dækkes ved import af arbejdskraft, og det bliver sikkert også nødvendigt.

I Ishøj tænker vi dog meget mere konkret, og derfor tænker vi, at man skal starte med at stoppe ulykken. Hvis ulykken er, at der ikke er et tilstrækkeligt antal medarbejdere med kompetencer på velfærdsområdet, så må vi se på fødekæden. Fødekæden viser, at der er udfordringer med for lav søgning og for stort frafald, og så er det nok også et sted, hvor der skal sættes ind. Her er det ikke nok, at regionen vil sikre et tilstrækkeligt og varieret uddannelsesstilbud.

Hvad er det for pilotprojekter, som Region H vil stå i spidsen for i de kommende tre år, for at sikre kvalificeret arbejdskraft til et bredt arbejdsmarked, der både efterspørger STEM-kompetencer og kompetencer på et velfærdsområde i vækst?

Ishøj Kommune har haft et spændende og velfungerende samarbejde med Region H med fokus på at få flere til at vælge en erhvervsuddannelse. Men vi er slet ikke i mål, derfor er det glædeligt, at det stadig er ambitionen, at bidrage til flere faglærte. Vi venter i spænding på, hvilke initiativer, der sættes i gang på dette vigtige og vanskelige område, og vi hjælper gerne med tanker og ideer.

Effektiv og bæredygtig mobilitet

Med en forventet vækst på 120.000 nye borgere i 2030 i Region Hovedstaden, er Ishøj Kommune enige i, at der skal tænkes strategisk på flere niveauer, for at væksten kan ske på et bæredygtigt grundlag.

Ishøj Kommune mærker stor interesse fra både investorer, der ønsker at bygge og borgere, der ønsker at flytte til kommunen. Da arealerne er begrænsede, er det af stor vigtighed, at vi arbejder strategisk med byudviklingen i nærheden af stationerne. Det er vi enige i vil gavne mobiliteten, så vi hindrer yderligere trængsel og samtidig får nedbragt spildtiden og CO2 udledningen til glæde for os selv og vores fremtidige generationer.

Mobilitetsmæssigt ligger Ishøj Kommune godt i forhold til, at øge mængden af brugere af de kollektive trafikløsninger eller til brug af cyklen til arbejde og uddannelse. Størstedelen af kommunens indbyggere bor indenfor en radius af 1.200 meter til Ishøj Station. Der kører busser langs de større veje og stisystemet i Ishøj er separeret fra biltrafikken og vidt forgrenet ind i alle boligområder. Så vi har allerede et godt udgangspunkt i forhold til at flere vælger bilen fra. Alligevel er det ikke dét, som statistikkerne viser.

Bilejerskabet er højt i Ishøj, så der skal mere til end blot flere stier og flere kollektive løsninger. Der skal overvejes supplerende tiltag rettet mod adfærd, idet en adfærdsændring og en større bevidsthed omkring det klimaaftryk, der efterlades, kombineret med et større incitament til at bruge de kollektive trafikløsninger, kunne gavne – også på regionalt plan.

I forhold til mobilitet arbejder Ishøj Kommune i to spor. Det ene handler om at få udbygget det kollektive transportsystem – det er letbanen et godt eksempel på. Det glæder således Ishøj Kommune, at det er Region Hovedstadens vision, at det allerede eksisterende kollektive net skal styrkes. En videreførelse af letbanen til Høje Tåstrup vil øge passagergrundlaget og øge mobiliteten for de, der hver dag pendler til de store erhvervsområder langs Ishøj Stationsvej.

Det andet spor handler om at gøre det attraktivt, både internt i kommunen og på tværs af kommunegrænser, at vælge cyklen som transportmiddel til destinationen eller til stationen for at tage enten toget, bussen eller letbanen. Derfor støtter Ishøj Kommune Region Hovedstadens ambition om, at gøre det mere attraktivt at kombinere vores rejser med cykelture, deletjenester og samkørsel og at både store og små trafikknudepunkter skal være samlingssted for rejser med forskellige transportmidler.

I Ishøj Kommune arbejdes der konkret med at undgå missing-links i stinettet, at gøre adgangen til både busstoppestederne og stationerne attraktive, effektive og trygge døgnet rundt. Samtidig arbejdes der i planlægningen med at afsætte mindre plads til parkering pr. bolig, når der bygges tæt på stationerne for at tilskynde til, at den kollektive transport tilvælges til gavn for trængslen og klimaaftrykket.

Alt i alt er Ishøj Kommune enige med Region Hovedstaden i de udfordringer, som udviklingsplanen adresserer og ser frem til yderligere initiativer, der kan styrke det kollektive net og flere værktøjer til, hvordan vi får sat fart i omstillingen. Ishøj Kommune håber desuden, at omstillingen til en mere bæredygtigt mobilitet, også kan gavne sundhedsprofilen både i Ishøj Kommune, men også generelt i regionen.

Nye muligheder for et sundt liv

Ishøj Kommune noterer, at Region Hovedstaden vil bruge Verdensmålene som katalysator for at løfte den bæredygtige udvikling frem mod 2030. Det fremhæves i udkastet, at *vi skal bidrage til, at alle også fremover kan leve et sundt liv med lige muligheder og god livskvalitet*. Verdensmål nr. 10 fokuserer ligeledes på *lige muligheder*, og handler om at: ”Reducerer ulighed i og mellem lande”. I Danmark taler vi bl.a. om ulighed i sundhed, og det kender vi alt til i Ishøj. For eksempel har hver 5. borger over 65 år i Ishøj Kommune diabetes (20,1 % mod 13,6 % i regionen).

I Ishøj Kommune har vi således et stort behov for nem adgang til undersøgelse og behandling hos både praktiserende læger og speciallæger. Ishøjs borgere er mere syge end gennemsnittet i regionen, men på trods af det findes der f.eks. langt flere speciallæger i Nordsjælland. Problemet gør sig ikke kun gældende i Ishøj men generelt på Vestegnen. Der er således et udviklingspotentiale for Region Hovedstaden, at leve op til at reducere ulighed i sundhed.

I Ishøj Kommune har vi igennem mange år oplevet mangel på praktiserende læger. En mangel, som fortsat eksisterer. Borgerne i Ishøj Kommune har en af de dårligste sundhedsprofiler blandt alle kommuner i Region Hovedstaden, og hvis vi skal kunne forbedre denne profil, er det helt nødvendigt, at der kommer flere læger til Ishøj.

Igennem de senere år har Ishøj Kommune anvendt et tocifret millionbeløb til etablering af lægepraksisser, og kommunen har reelt overtaget ansvaret for lægedækningen – det var ikke meningen. PLO og Danske Regioner, og dermed også Region Hovedstaden, skal påtage sig ansvaret og sikre lægedækningen for borgerne i Ishøj og ikke overlade opgaven til Ishøj Kommune, som det sker i dag.

Vi oplever, at markedet er dysfunktionelt. Hvis markedet fungerede, og lægerne befandt sig, hvor deres kunder, nemlig patienterne boede, ville vi have langt flere læger i Ishøj. Men desværre holder mange læger sig primært til kommunerne nær hospitalerne og til de kommuner, der har en velhavende befolkning med en god sundhedstilstand og hvor de ofte selv bor.

Konkret er det sådan, at der er 4,4 praktiserende læger i Ishøj pr. 10.000 borgere. Dette tal er vi kun nået op på, fordi Ishøj Kommune reelt har overtaget ansvaret for lægedækningen i kommunen. Gennemsnittet for alle kommuner i Region Hovedstaden er, at der er 5,8 praktiserende læger pr. 10.000 borgere.

Vi bemærker, at Danske Regioner og PLO i ”Vision for almen praksis 2030” tildeler almen praksis en mere central rolle i det samlede forløb for patienterne end tilfældet er i dag. Lægerne skal have et større ansvar for patienterne. Hvis det skal kunne lade sig gøre, er det en forudsætning, at det overhovedet er muligt at få adgang til en praktiserende læge for borgerne ellers bliver Region Hovedstadens flotte ord om at leve op til Verdensmålene kun varm luft.

Ishøj Kommune bemærker med skuffelse, at kultur- og fritidsområdet ikke er en del af udkastet til regional udviklingsstrategi. Kultur- og fritidsområdet kan ellers sagtens tænkes ind i en regional kontekst, som det også gøres i andre regioner. Et eksempel herpå er, at Ishøj Kommune har valgt at lave en målrettet indsats for at anvende vores kulturelle tilbud som sundhedsfremme, bl.a. i samarbejde med 8 andre kommuner i kulturaftalen Kulturmetropolen. Ishøj Kommune mener, at snitfladerne mellem kultur og sundhedsfremme er et felt, der med fordel kan tænkes ind i folkesundhedsindsatsen både lokalt og regionalt.

Ishøj Kommune ser frem til samarbejdet med Region Hovedstaden om formulering af indsatser og dermed en realisering af den regionale udviklingsstrategi.

Med venlig hilsen